

برای آنکه هست... و نیست

« قواعد فراموشی » مصحف مصاحبه تکلیف برپوشی

تکنیک‌هایی برای اجرا و ضبط مصاحبه ویدئویی

سعید آتشین

انتشارات ساقی

قواعد فرم در مصاحبه تلویزیونی
تکنیک‌هایی برای اجرا و ضبط مصاحبه ویدئویی
مؤلف: سعید آتشین

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰، شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

ویراستار: احمد فرهنگ‌نیا

لیتوگرافی و چاپ: صدف

شابک: ۹۷۸-۹۲-۵-۶۱۱۴-۶۳۲-۹۷۸

در این کتاب املای واژگان، براساس دستور خط فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

حقوق چاپ و نشر برای انتشارات ساقی محفوظ است.

آتشین، سعید، ۱۳۵۶-

قواعد فرم در مصاحبه تلویزیونی: تکنیک‌هایی برای اجرا و ضبط مصاحبه ویدئویی/مؤلف
سعید آتشین؛ ویراستار احمد فرهنگ‌نیا.
تهران: ساقی، ۱۴۰۰، ۱۵۲ ص.

ISBN:978-622-6112-92-5

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: تکنیک‌هایی برای اجرا و ضبط مصاحبه ویدئویی.

موضوع: مصاحبه تلویزیونی -- راهنمای آموزشی

موضوع: Interviewing on television -- Study and teaching

موضوع: تلویزیون -- تولید و کارگردانی -- راهنمای آموزشی

موضوع: Television -- Production and direction-- Study and teaching

رده‌بندی کنگره: PN۱۹۹۲/۸

رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۹۰۹۷۱

دفتر: ۸۸۸۰۴۸۴۶، فروشگاه: ۸۸۸۹۷۸۱۴، پخش: ۸۸۸۵۳۹۰۸

نشانی: تهران، میدان فردوسی، خیابان شهید سپهبد قرنی، شماره ۱۶

۷	مقدمه نویسنده
۹	مقدمه
۱۵	فصل اول / تصویر مصاحبه
۱۷	قاب بندی
۱۸	قانون یک سوم
۱۹	تعادل بصری در قاب
۲۳	زاویه چهره
۲۵	ارتفاع دوربین
۲۸	تراز دوربین
۳۰	پس زمینه
۳۲	۱. تضاد در نور (اختلاف تیرگی و روشنی)
۳۶	۲. تضاد در رنگ
۳۷	۳. تضاد در وضوح (عمق میدان)
۴۷	کارکردهای پس زمینه
۵۳	روش های انجام مصاحبه
۵۴	سبک خیابانی
۵۶	تیم یک نفره
۵۹	سبک مستند
۷۲	مصاحبه از راه دور
۷۴	مصاحبه زنده در محل
۷۷	فصل دوم / نورپردازی مصاحبه
۷۹	نور چیست ؟
۸۰	نورپردازی سه نقطه ای
۸۶	نور پس زمینه

۹۰	تطبیق دمای رنگ
۹۲	انواع نورافکن
۹۵	اصلاح کننده‌های نور
۱۰۶	نورپردازی مصاحبه در عمل
۱۰۷	نور مصاحبه در فضای خارجی
۱۱۳	فصل سوم / صدای مصاحبه
۱۱۶	انواع میکروفون برای مصاحبه
۱۱۸	میکروفون روی دوربین
۱۱۹	میکروفون دستی
۱۲۳	میکروفون تفنگی
۱۲۶	میکروفون یقه‌ای
۱۲۸	میکروفون بیسیم
۱۳۵	مؤخره / توصیه‌هایی در انجام وضبط مصاحبه
۱۳۵	شنونده بودن
۱۳۶	سؤال پرسیدن
۱۳۸	یافتن فرد مناسب
۱۳۹	چند نکته
۱۴۲	چند پرسش
۱۴۴	لحظات جادویی
۱۴۴	حذف پرسش‌ها
۱۴۵	سؤال پایانی
۱۴۵	جملات کامل
۱۴۶	مصاحبه در مستند تلویزیونی
۱۴۷	نکته‌های فنی

مقدمه نویسنده

ژانر گفت و گو محور یکی از پرکاربردترین انواع برنامه های تلویزیونی است و مصاحبه در ساده ترین شکل خود زیر مجموعه این گونه تلویزیونی است. طی زمانی نزدیک به دو دهه حضورم در تلویزیون، چه وقتی که دانش آموزی ساده بودم و چه زمانی که به عرصه عمل وارد شدم و چه اکنون که سعی دارم معلمی ساده باشم، آموختن روش های تولید فرم تلویزیونی برایم لذتی وافر داشته و دارد. همیشه بر این باور بوده ام که برنامه ساز تلویزیون باید با تسلط کامل بر قواعد این حوزه به تولید بپردازد و ندانستن یا کم دانستن برای ما جرمی بزرگ است.

اما ایده نگارش این کتاب از کجا آمد؟ بررسی آنچه از شبکه های تلویزیونی داخلی پخش می شود، نشان داد خطاهایی آشکار در فرم اجرای مصاحبه داریم که علتش چیزی جز ضعف در آموزش های پایه نمی تواند باشد. بر آن شدم تا ما حاصل مطالعه ها، تجربه ها، و پژوهش های خودم را به صورت یک مجلد در اختیار دانشجویان و علاقه مندان حوزه تولید تلویزیونی قرار دهم. در این راه سعی کرده ام قواعد را به زبانی ساده بیان کنم و طرح ها و عکس های مکملی به متن افزوده ام تا فهم مطالب را آسان کنم.

شاید اجرا و ضبط یک مصاحبه خیلی ساده به نظر برسد، اما همین سادگی ظاهری

در باطنش قواعدی دارد که دانستن و رعایت آن‌ها برای تولید استاندارد تلویزیونی لازم و واجب است. متأسفانه ندانستن همین قواعد یا بی‌توجهی به آن‌هاست که سطح کیفی تولیدات تلویزیون ما را کاهش داده و قدرت رقابت با دیگران را از ما گرفته است. تولید تلویزیونی تخصص است و بدون آموزش مبانی و قواعد آن نمی‌توانیم برنامه‌سازانی موفق تربیت کنیم. شاید روزی برسد که تهیه‌کننده تلویزیون را در مقام متصدی امور مالی برنامه‌نویس و جایگاه بلند کارگردان تلویزیون را در حد اپراتور میکسر ویدئو تنزل ندهیم؛ زیرا تنها با توانمندسازی این دوبازوی تولید تلویزیونی می‌توانیم به ارتقای کیفیت محصولات تلویزیونی‌مان امید داشته باشیم، و این توانمندسازی تنها با آموزش صحیح امکان‌پذیر است.

آنچه پیش روی شماست درس‌های ساده‌ای برای تولید فُرم مصاحبه تلویزیونی است که خود آموخته‌ام و از آن تجربه اندوخته‌ام و امید دارم شما نیز بهره‌ای ببرید.

سعید آتشین

بهمن‌ماه ۱۳۹۸